

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 1399/2022
09.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „Репharm“ ДОО Зрењанин, Улица манастирска број 7, чији је пуномоћник Мирко Марић, адвокат у ....., против туженог „Југоремедија“ АД Зрењанин - у стечају, Панчевачка бб, чији је пуномоћник Биљана Пријић, адвокат у ....., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 4Пж 2762/20 од 14.04.2022. године, у седници већа одржаној 09.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужиоца се **ДЕЛИМИЧНО ОДБИЈА**, као неоснована, у односу на део пресуде Привредног апелационог суда 4Пж 2762/20 од 14.04.2022. године којом је одбијен тужбени захтев да се тужени „Југоремедија“ АД Зрењанин - у стечају обавезе да тужиоцу „Репharm“ ДОО Зрењанин исплати износ од 27.506.483,33 динара са законском затезном каматом од 30.05.2017. године, док се ревизија **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА**, укидају се пресуда Привредног апелационог суда 4Пж 2762 од 14.04.2022. године и пресуда Привредног суда у Зрењанину П 131/17 од 03.01.2020. године у одбијајућем делу за тужбени захтев за исплату износа од 78.572.224,00 динара са законском затезном каматом почев од 30.05.2017. године и у делу одлуке о трошковима поступка, и у том делу се предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Привредни апелациони суд је донео пресуду 4Пж 2762/20 дана 14.04.2022. године којом је одбио жалбу тужиоца, као неосновану и потврдио пресуду Привредног суда у Зрењанину П 131/17 од 03.01.2020. године, којом је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 27.506.483,33 динара са законском затезном каматом почев од 30.05.2017. године и износ од 78.572.224,00 динара са законском затезном каматом почев од 30.05.2017. године и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 963.345,00 динара.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде је тужилац изјавио дозвољену и посебну ревизију, којом пресуду побија због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 18/20) и закључио да је ревизија делимично основана.

Према чињеничном стању на коме су засноване нижестепене пресуде, над туженим је отворен стечајни поступак решењем Привредног суда у Зрењанину Ст 300/12 од 27.12.2012. године. Према стању уписа у регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре, егзистира „Југоремедија“ фабрика лекова ДОО Зрењанин, као активно привредно друштво и постоји активна стечајна маса „Југоремедија“ фабрика лекова акционарско друштво Зрењанин – у стечају, настала по решењу Привредног суда у Зрењанину 2Ст 300/2012 од 14.10.2020. године. Дакле, у време доношења другостепене пресуде, према стању уписа у регистру привредних субјеката који подаци су јавни, произилази да не егзистира означени тужени у односу на кога је донета другостепена пресуда - „Југоремедија“ АД Зрењанин -у стечају.

Утврђено је да су тужилац и „Југоремедија“ АД Зрењанин били у пословном односу ради организовања производње лекова „Сliacil“ и „Сeftiakson“. Ради производње лека „Сliacil“ закључили су Уговор о финансирању производње од 12.05.2011. године, а након тога су закључили са трећим лицем – „Мулти БГ“ ДОО Београд Уговор о рекапитулацији и финансијској реализацији уговора о дистрибуцији од 30.11.2012. године. „Југоремедија“ АД Зрењанин је са „Мулти БГ“ ДОО Београд закључио и Уговор о дистрибуцији од 12.03.2012. године и два анекса тог уговора. Уговором о рекапитулацији и финансијској реализацији уговора о дистрибуцији уговорне стране су договориле коначну количину и облик производње лека „Сliacil“, обавезе уговорних страна и начин расподеле добити, а тим уговором обједињена су сва права и обавезе из претходних уговора. Тим уговором су биле одређене финалне количине и серије лекова који ће бити стављени у промет од стране фирме „Мулти БГ“, на основу контроле квалитета извршене од стране „Југоремедије“ након пуштања серије у промет. Протоколом о утврђивању трошкова и међусобних обавеза у поступку производње лека од 26.12.2012. године су тужилац, „Југоремедија“ АД Зрењанин и „Мулти БГ“ Београд дефинисали укупне трошкове настале за производњу лека „Сliacil“, поделу трошкова према учешћу уговорне стране у производњи тог лека и поделу нето добити уговорних страна. На основу оцене налаза вештака економско-финансијске струке првостепени суд је утврдио да је у потпуности реализован Уговор о рекапитулацији и финансијској реализацији уговора о дистрибуцији тако да је тужени контролисао и испоручио фирми „Мулти БГ“ Београд све количине „Сliacil“ у складу са закљученим уговором, а тужиоцу је „Мулти БГ“ Београд исплатио уговорени износ по основу удела у добити за лек „Сliacil“. Даље, важење робног жига за „Сliacil“ је тужиоцу као носиоцу права истекло 18.05.2014. године, након чега је као носилац права на жиг уписан ПД „Нини“ ДОО Ниш 19.05.2014. године. Ревидент не оспорава да је реализован овај уговор, већ тужбени захтев заснива на тврдњи да је тужени игнорисао све закључене уговоре, па и овај, издао у закуп производне погоне, чиме је тужилац изгубио место производње, што је основни услов за одржавање и обнову дозволе за промет лекова, због чега је Агенција за лекове ставила ван снаге дозволе тужиоцу за промет лека „Сliacil“ 28.11.2013. године, које решење је укинато, а тужиоцу је наложено да поднесе захтев Агенцији за лекове за промену произвођача лека. Међутим, како тужилац није могао обезбедити место производње за лек „Сliacil“ са другим правним лицима, у поновљеном поступку Агенција је донела решење 13.06.2014. године које је постало коначно. Узрок настанка штете по тужиоца није

губитак права на жиг, већ то што је тужени издао у закуп свој погон за производњу лекова, игноришући уговоре о послу који доноси сигуран профит за све уговорне стране, на штету овде тужиоца. Међутим, у ревизији тужилац наводи да није у целости извршен поменути уговор, јер испоручене транше лекова представљају тзв. валидационе серије које су потребне да би се отпочело са даљом редовном производњом и прометом лека, а да је уговор био закључен за редовну производњу и промет лекова са неограниченим роком важења, односно са могућношћу неограниченог обнављања. За тужиоца је штета настала од момента када је изгубио дозволу за промет лека на основу радње нечињења или чињења од стране туженог.

Међутим, из утврђених чињеница не произилази основаност навода ревизије у односу на правне односе уговорних страна из Уговора о рекапитулацији и финансијској реализацији уговора о дистрибуцији, за лек „Clicil“. У вези са тим уговором тужилац је поставио тужбени захтев за накнаду штете од 27.506.483,33 динара, за коју штету тврди да је претрпео у периоду од почетка 2013. године до дана подношења тужбе. Наводи ревизије у односу на Уговор о рекапитулацији и финансијској реализацији уговора о дистрибуцији од 30.11.2012. године не стоје зато што су нижестепени судови правилно утврдили да су тим уговором одређене количине лекова који представљају финалне количине серије лекова који ће по том уговору бити стављени у промет, а затим су по том уговору дефинисали укупне трошкове настале за производњу лека „Clicil“, поделу трошкова према учешћу уговорних страна у производњи и поделу нето добити уговорних страна. Дакле, овим уговором није предвиђено да се односи на редовну производњу и промет лека „Clicil“ са неограниченим роком важења уговора, односно са могућношћу неограниченог обнављања. Посебно, након Протокола о утврђивању трошкова међусобних обавеза у поступку производње лека од 26.12.2012. године је отворен стачај над туженим 27.12.2012. године. Противно наводима ревидента, према утврђеном чињеничном стању не произилази да је стечајни управник означеног туженог, стечајног дужника, писмено обавестио тужиоца о евентуалном даљем испуњавању овог уговора. Код таквог стања ствари, тужилац нема основа за тврдње да му је тужени причинио штету тиме што је као закуподавац закључио уговор о закупу са ДОО „Унион – Медик“ Нови Сад као закупцем, 27.08.2013. године, покретних ствари, опреме и машина, те непокретности, који су потребни за производњу. Тачно је да је тиме тужилац престао да испуњава услове у погледу простора и опреме за производњу лекова. Међутим, не произилази да тиме тужилац стиче право да од туженог потражује било какву измаклу корист у вези са Уговором о рекапитулацији и финансијској реализацији уговора о дистрибуцији од 30.11.2012. године, у вези даље производње лека „Clicil“. Тужени није био у обавези да обнавља тај уговор са тужиоцем. С тога је правилно одбијен тужбени захтев за обавезивање означеног туженог на исплату износа од 27.506.483,33 динара, са законском затезном каматом.

У вези производње лека „Ceftriakson“ тужилац је закључио Уговор о пословно техничкој сарадњи са „Југоремедија“ АД Зрењанин 14.03.2012. године, затим су закључили са „Мулти БГ“ Београд Уговор о финансирању производње од 18.04.2012. године. Уговорне стране су одредиле коначну количину и облик производње лека „Ceftriakson“ и начин расподеле добити. Првостепени суд је утврдио да тај уговор није реализован. Предмет уговора је заједнично финансирање производње и промет за дефинисане количине лека „Ceftriakson“, између тужиоца, „Југоремедија“ АД Зрењанин и „Мулти БГ“ Београд. Између осталог, одредбом члана 6. тачка 5. Уговора

је одређено да тужилац и „Мулти БГ“ онај део индиректних трошкова који се односи на плаћање екстерних консултантских услуга и сервиса за потребе тужиоца које „Мулти БГ“ сноси у складу са чланом 6. тачка 3., деле између њих у односу на 50% према 50% у коначном обрачуна чистих удела. Одредбом члана 6. тачка 11. уговора „Мулти БГ“ се обавезао да ће по реализацији исплатити тужиоцу удео у продајној цени обрачунат у висини од 0,40 евра за једну бочицу за продате лекове који су предмет овог уговора, множењем наведеног износа са бројем бочица које су продате и тако обрачунат укупан износ удела у продајној цени која припада тужиоцу, „Мулти БГ“ ће пре исплате тужиоцу умањити за потраживање на име индиректних трошкова у укупној вредности коју су тужилац и „Мулти БГ“ заједнички утврдили евиденцијом из прилога 1. тог уговора као укупан износ, узимајући при том у обзир начин обрачуна дела индиректних трошкова за екстерне консултантске услуге из члана 6. тачка 5. уговора. У прилогу 1. уговора нису наведени било какви трошкови. Због тога, нижестепени судови не прихватају налаз вештака економско-финансијске струке у делу обрачуна изгубљене добити за наведени лек у износу од 0,40 евра по бочици, јер сматрају да је на тужиоцу био терет доказивања о висини индиректних трошкова у вези са продајом предметног лека. Тиме сматрају да тужилац није доказао висину изгубљене добити коју трпи у вези са продајом лека „Ceftiakson“.

Овакав закључак нижестепених судава коси се са одредбама материјалног права о начину утврђивања висине измакле користи из члана 189. став 3. Закона о облигационим односима. Тужилац је предложио извођење доказа вештачењем економско-финансијске струке на околности измакле користи коју би остварио према одредбама уговора закљученог између тужиоца, „Југоремедија“ АД Зрењанин и „Мулти БГ“. Према тим одредбама нема трошкова за екстерне консултантске услуге, јер ти трошкови нису наведени у прилогу број 1. уговора. Према томе, то су околности према којима је правилном применом материјалног права требало утврдити висину измакле користи тужиоца у реализацији наведеног уговора „Ceftiakson“.

Даље, утврђено је да уговор ступа на снагу даном потписивања и важи 12 месеци, а може се аутоматски продужити за 12 месеци уколико једна од уговорних страна не достави писмено обавештење о престанку важења уговора. Према разлозима првостепене пресуде, нема доказа да је стечајни управник туженог писмено обавестио тужиоца да раскида уговоре, али првостепени суд утврђује да стечајни управник свакако није остао код испуњења уговора, будући да тужени није у току стечаја обављао контролу „Ceftiakson“. Међутим, Закон о стечају у члану 94. уређује право стечајног дужника на избор у случају двостранотеретног уговора који до отварања стечајног поступка није извршен у целости, између осталог и тако да стечајни управник може да одбије испуњење, а уколико сауговорач стечајног дужника позове стечајног управника да се изјасни о испуњењу, тада је стечајни управник дужан да сауговорача стечајног дужника у року од 15 дана од пријема позива писмено обавести о томе да ли намерава да испуни уговор. Према разлозима другостепене пресуде, другостепени суд сматра да тужени није могао извршити своје обавезе из Уговора о финансирању производње од 18.04.2012. године због отварања стечаја над туженим дана 27.12.2012. године, што сматра да је довело до немогућности испуњења уговорних обавеза. Овај закључак другостепеног суда не произилази из цитиране одредбе Закона о стечају из члана 94, односно не произилази да је немогућност испуњења двостранотеретних уговора закључених пре отварања стечајног поступка обавезна последица отварања стечаја. Према томе, овакав разлог одбијања тужбеног захтева за

исплату износа од 78.572.224,00 динара на име измакле користи због неиспуњења уговора о производњи лека „Ceftriakson“ не одговара материјалном праву. Последица тога јесте да од стране другостепеног суда није оцењено изјашњење стечајног дужника о испуњењу тог уговора. Ово тим пре, што је тужбени захтев опредељен за период од почетка 2013. године, док је тужени тек 27.08.2013. године издао погоне за производњу трећем лицу.

Због изнетог произилази да је одлука о тужбеном захтеву за исплату на име изгубљене добити износа од 78.572.224,00 динара са законским затезним каматама заснована на погрешној примени материјалног права због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено, те је одлучено по одредби члана 416. став 2. Закона о парничном поступку. Укинуте су у одбијајућем делу нижестепене пресуде о овом тужбеном захтеву и последично и у погледу одлуке о трошковима поступка, и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном поступку суд ће водити рачуна о егзистенцији активног привредног друштва и стечајне масе, као могућих странака у парници, док означено привредно друштво у стечају не егзистира, те као такво не може бити странка у парници, нити имати пасивну легитимацију.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић